

רע"פ 6165/17 - שי סעדא נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 6165/17

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

המבקש: שי סעדא

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט ע' קוטון), מיום 29.6.2017, בעפ"ת 46791-05-17

בשם המבקש: עו"ד משה אורן
בשם המשיבה: עו"ד תומר סגלוביץ

החלטה

הבקשה שבכותרת הועברה לטיפולי בעת האחרונה.

1. במסגרת הבקשה מתבקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט ע' קוטון), מיום 29.6.2017 בעפ"ת 46791-05-17, במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בחדרה (כב' השופט מ' גינות), מיום 18.5.2017 בתת"ע 2918-11-13.

2. ביום 28.11.2013 הגישה המשיבה לבית משפט השלום כתב אישום נגד המבקש, במסגרתו הואשם במתן רשות לאחר, שאין לו רישיון נהיגה בתוקף לסוג הרכב, לנהוג ברכבו, עבירה לפי סעיף 10(ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961, ובמתן רשות לאחר להשתמש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת-תוקף, עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.
3. על פי עובדות כתב האישום, ביום 13.4.2013 המבקש הרשה לאדם אחר לנהוג בטרקטורן שבבעלותו ובשליטתו, וזאת מבלי שהיה לאותו אדם רישיון נהיגה תקף לסוג הרכב האמור, ומבלי שהייתה לאותו אדם פוליסת ביטוח בתוקף המבטחת את נהיגתו. הדיון בעניינו של המבקש בבית משפט השלום נדחה פעמים רבות לבקשתו, ונקבע לבסוף לתאריך 18.1.2017. אלא שהמבקש ובא-כוחו לא התייצבו במועד האמור. בית משפט השלום ראה בכך הודאה בעובדות הנטענות בכתב האישום והרשיע את המבקש בהיעדרו. בהמשך לכך, בית המשפט השית על המבקש קנס בסך של 2,000 ש"ח, פסילת רישיון נהיגה בפועל למשך 6 חודשים ו-6 חודשי פסילת רישיון נהיגה על תנאי למשך שלוש שנים (להלן: פסק הדין הראשון).
4. יצוין כי ביום הדיון הגיש בא-כוח המבקש בקשה נוספת לדחיית מועד הדיון בטענה כי המבקש מאושפז בבית חולים בעקבות תאונת דרכים שעבר, אך מכיוון שהבקשה הוגשה לאחר שהדיונים בתיק החלו, בית המשפט הורה על מחיקתה. לפיכך, ביום 26.1.2017 הגיש בא-כוח המבקש בקשה לביטול פסק הדין הראשון. במסגרת זו טען כי ביום הדיון נכח בבית המשפט לצורך דיון בתיק אחר, אשר במהלכו קיבל הודעה לפיה המבקש נמצא בביתו לאחר שאושפז בגין תאונת דרכים קשה בה היה מעורב. בתוך כך, נטען כי למבקש "טענות כבדות כנגד כתב האישום" וכי יש לתת לו את יומו בבית המשפט.
5. ואכן, ביום 29.1.2017 קיבל בית משפט השלום את בקשת המבקש לביטול פסק הדין הראשון וקבע כי דיון בעניינו יתקיים ביום 9.4.2017 (להלן: הדיון השני). ברם, גם לדיון השני לא התייצב המבקש. בית המשפט חזר וראה בכך הודאה בעובדות הנטענות בכתב האישום, והרשיע את המבקש בהיעדרו בשנית. בית המשפט האריך את תקופת פסילת רישיון הנהיגה בפועל מ-6 חודשים ל-11 חודשים, כאשר שאר מרכיבי העונש נותרו בעינם (להלן: פסק הדין השני). גם הפעם ביקש בא-כוח המבקש לבטל את פסק הדין, ובבקשה מיום 18.4.2017 טען כי "ההחלטה ותאריך הדיון, לא הגיעו לנאשם או לבא כוחו". המשיבה התנגדה לבקשת הביטול וטענה כי לא ייתכן שהמבקש לא ידע על אודות המועד החדש, ולכל הפחות היה עליו לבדוק מה עלה בגורל הבקשה שהגיש. ביום 18.5.2017 דחה בית המשפט את הבקשה לביטול פסק הדין השני, תוך שאימץ את נימוקי המשיבה בעניין (להלן: ההחלטה).
6. ביום 22.5.2017 ערער המבקש על ההחלטה לבית המשפט המחוזי, והלין בנימוקיו גם באשר להחמרה בעונש פסילת רישיון הנהיגה בפועל שהושת עליו. ביום 29.6.2017 דחה בית המשפט המחוזי את הערעור בעיקרו. בית המשפט קבע כי לא הוצגה לפניו סיבה מניחה את הדעת באשר להיעדרו של המבקש מן הדיון השני, וכי "לא הוצגה כל טענה מפורטת וממשית בדבר עיוות דין שנגרם למערער עת נשפט בהיעדרו". יחד עם זאת, בית המשפט הקל עם המערער לעניין עונש פסילת רישיון הנהיגה בפועל, והעמיד אותו על 6 חודשים, כפי שנפסק במסגרת פסק הדין הראשון. פסק דין זה הוליד את הבקשה שלפני.

7. לטענת המבקש שגה בית המשפט המחוזי כאשר לא קיבל את הסברו באשר לאי-ידיעתו על מועד הדיון השני. נטען כי המבקש לא קיבל את יומו בבית המשפט ולא נלקחה בחשבון העובדה כי היה לו אינטרס של ממש להגיע לדיון שכן בידיו ראיות טובות היכולת להוכיח את חפותו. עוד ציין המבקש כי רישיון הנהיגה שלו משמש אותו בנסיעותיו לקבלת טיפולים רפואיים לאור תאונת הדרכים בה היה מעורב.

8. מנגד טענה המשיבה כי עניינו של המבקש אינו מגלה עילה למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי", וכי הטענות אותן מעלה המבקש זהות כמעט לחלוטין לאלו שהעלה לפני בית המשפט המחוזי. עוד נטען כי למבקש ניתן יומו בבית המשפט, אלא שהוא לא ניצלו כראוי. המבקש גם ידע לפנות לבית המשפט ולברר מה עלה בגורל הבקשות שהגיש, כפי שעשה במשך השנים מאז שהוגש כתב האישום נגדו ועד שנקבע הדיון השני, והיה עליו לעשות כל שניתן בכדי לברר מה עלה בגורל בקשתו בעניין ביטול פסק הדין הראשון. בנוסף ציינה המשיבה כי לחובתו של המבקש 46 הרשעות קודמות בעבירות תעבורה בגין נפסל רישיונו בפועל מספר פעמים. כמו כן לחובתו 7 הרשעות פליליות בגין ריצה גם תקופות מאסר בפועל. בנסיבות אלו העונש שהוטל על המבקש הולם את העבירות בהן הורשע, ולא קיימת הצדקה להתערב בו.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון בבקשה, בחומר שצורף לה ובתגובת המשיבה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

10. הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית רחבת היקף וכבדת משקל, בעלת השלכות ציבוריות החורגות מעניינם של הצדדים לבקשה, או בנסיבות המעוררות חשש ממשי מפני עיוות דין, או אי-צדק חמור שנגרם למבקש (רע"פ 6313/17 לז"ר נ' מדינת ישראל (9.4.2018); רע"פ 4628/17 אלטלאקה נ' מדינת ישראל (8.4.2018)). אלא שהבקשה שלפני אינה מעלה כל שאלה משפטית החורגת מעובדות המקרה הפרטני של המבקש ולא מצאתי כי מתקיימים שיקולי צדק כלשהם התומכים במתן רשות ערעור בעניינו. די בכך כדי לדחות את הבקשה.

11. בבחינת למעלה מן הצורך אציין כי גם לגופם של דברים דין הבקשה להידחות. ההליך בבית משפט השלום התנהל לאורך זמן רב, כאשר פעם אחר פעם ביקש המבקש את דחייתו של הדיון. בצדק קבע אפוא בית המשפט המחוזי כי המבקש ידע לפנות לבית משפט השלום בעת הצורך ואף ידע לברר מה עלה בגורל הבקשות שהגיש. כאמור, לאחר שניתן פסק הדין הראשון הגיש המבקש בקשה לביטולו. בקשתו התקבלה בהחלטה מיום 29.1.2017, ובה נקבע גם מועד הדיון השני. משהגיש המבקש את בקשתו לביטול פסק הדין הראשון - עליו החובה לעקוב אחר התקדמותה ולברר מה עלה בגורלה (וראו גם: רע"פ 1798/15 עמי נ' מדינת ישראל (20.4.2015); רע"פ 9142/01 איטליא נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 793, 803-804 (2003)). המבקש לא הציג כל נימוק שביכולתו להצדיק את היעדרותו מן הדיון השני ועל כן דומה כי בשלב זה אין לו להלין אלא על עצמו.

12. אכן, בהתאם להוראתו של סעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, גם כאשר לא קיימת סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של הנאשם לדיון בעניינו, רשאי בית המשפט לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדרו, אם שוכנע כי הדבר דרוש לצורך מניעת עיוות דין. אלא שבענייננו, המבקש לא העלה כל טענה באשר לעיוות דין אשר עלול להיגרם לו. כך, טענותיו לפיהן בידיו ראיות להוכחת חפותו נטענו בעלמא, ללא כל פירוט או ביסוס עובדתי

ולא מצאתי מקום להידרש להן. גם טענתו בדבר השימוש שהוא עושה ברישיון הנהיגה שלו לצורך קבלת טיפולים רפואיים נטענה מבלי שהוצג כל אישור על קבלת טיפולים רפואיים אלו, כמו גם פרטים בדבר תדירותם ומיקומם ביחס למקום מגוריו. עוד יודגש כי בית המשפט המחוזי מצא כי יש להתערב בפסק הדין השני ולהקל במידת העונש, כך שהעונש שהוטל לבסוף זהה לעונש שהוטל בפסק הדין הראשון שניתן בהיעדרו.

13. נוכח האמור לעיל, הבקשה נדחית. המבקש ישלם את הקנס שהוטל עליו ויפקיד את רישונו עד ליום 22.5.2018. אם המבקש לא יפקיד את רישונו, ייחשב כפסול מלנהוג, אך מניין ימי הפסילה יחל ממועד ההפקדה בלבד.

ניתנה היום, ט' באייר התשע"ח (24.4.2018).

שׁוֹפֵט
